

PUZZELS: MEER DAN EEN MOOI PLAATJE!

Het valt echt op; er zijn steeds meer mensen die aan het puzzelen slaan. Waar vroeger alleen 65plussers uren zaten te turen met het licht van de schemerlamp en een glaasje sherry, zijn er nu in de speelgoedwinkels de meest hippe puzzels, in allerlei kleuren en dessins, die erom roepen in elkaar gezet te worden. Tijd om op expeditie te gaan in puzzelland. Hoe komt het dat er ineens zoveel soorten puzzels te krijgen zijn? Waar komt deze trend vandaan?

Nieuwe vormen

We beginnen natuurlijk bij het begin; de speelgoedwinkel zelf. Wat is er nu precies allemaal op de markt, en wat is het verschil met de puzzels van vroeger? Het antwoord is overduidelijk! De aangeboden vormen en patronen zijn niet te vergelijken met de bos bloemen die oma keer op keer wist te boeien. Niet alleen de kleurstellingen en patronen, maar ook de vorm is sensationeel veranderd. Zelfs het basisprincipe van de platte puzzel is niet meer vanzelfsprekend. Zo kun je tegenwoordig zelfs **ronde puzzels** 'leggen'. In de vorm van een wereldbol, of van je favoriete voetbalclub.

Tegenwoordig zijn er ook minder 'voorspelbare' puzzels verkrijgbaar, bijvoorbeeld onder de naam **Wasgij**, waarbij de uitkomst van de puzzels niet dezelfde is als op de doos staat afgebeeld, op de doos staan slechts aanwijzingen. Ook een andere puzzelvorm heeft een dubbele dimensie, de **mysteriepuzzel**. Deze breinbreker kan alleen worden gelegd in combinatie met het oplossen van een bepaald mysterie. De puzzelaar moet zich eerst in het bijgeleverde verhaal verdiepen voor de puzzel kan worden opgelost. De **Mirror Image** puzzelaar dient in spiegelbeeld te denken, om de uitdaging van de puzzel aan te kunnen gaan.

Geheel nieuw is de **deco-puzzel**, waarbij je niet bij de randen begint, maar in het midden. Ook een echte breinbreker, zo blijkt, want de professionele puzzelaars hebben er vijf uur voor nodig, terwijl ze elke traditionele puzzel in een uurtje hebben uitgepluisd.

De gebruikte vormen en patronen maken dus een grandioze vernieuwing door, en dat is een reden voor de jongere generatie puzzelaars, (in de speelgoedbranche wordt deze nieuwe lichting generatie-x genoemd) om massaal aan het leggen te slaan. Zo zijn de **strippuzzels** erg in trek bij de jeugd, waarbij er zich voor de ogen van de legger vaak hilarische taferelen ontwikkelen. Dat de puzzelbedenkers niet bepaald stil zitten, is wel duidelijk. De nieuwste variant is wel heel bijzonder; de **Puzzle Extra**. Eerst bouw je tweedimensionaal de puzzel op zoals je gewend bent. Daarna moet je hem op een specifieke manier in een houder afbreken, waardoor je een driedimensionaal beeldje krijgt. Die kun je dan weer verven, en voilà; je 'zelf gebouwde' kunstwerkje!

Traditioneel puzzelen

De razendsnelle ontwikkelingen op dit specifieke spelgebied betekent niet dat de liefhebber van de traditionele legpuzzel in de steek wordt gelaten. Voor hun puzzelbevrediging is ook gezorgd. Keith Kimberlin staat vooral bekend om zijn veelkleurige puppy- en kattenfoto's. Deze vinden gretig aftrek bij het traditionele puzzelpubliek, en is populair onder een groot aantal puzzelfans; van kleuters tot 65-plussers. Ook wordt er veel gebruik gemaakt van moderne onderwerpen op een nieuwerwetse manier. Een bloemenpuzzel kan zo ineens een heel ander beeld geven dan de puzzelpatronen van oma, door middel van het kiezen van een andere invalshoek of macrofotografie. Deze nieuwe opkomst van dessins en patronen betekent niet dat de verstokte liefhebbers van de traditionele legpuzzel in de steek worden gelaten, voor hun puzzelbevrediging is ook gezorgd. Zo zijn de pastelkleurige schilderwerken van **Marjolein Bastin** volop in puzzelvorm te verkrijgen.

Puzzelontwikkelaars proberen bij het leggen van een puzzel steeds meer een complete belevenis te creëren, zo was het bijvoorbeeld in 2006 'Mozartjaar', en kwam er een puzzel op de markt van Mozart met bijbehorende muziek cd.

Maar het is vooral **exclusiviteit** wat de klok slaat. Er zijn puzzels op de markt die je na het leggen nog eens kunt versieren met bijvoorbeeld glitters, goudfolie en pailletten (bijvoorbeeld de puzzels van Heye en Rosina Wachtmeister) en na het leggen de moeite van het inlijsten waard is. Deze puzzelgigant heeft ook een weg ingeslagen voor de 'Gothic-liefhebber' en brengt **Favolepuzzels** op de markt, met het werk van de Spaanse kunstenaar Victoria France. Voor een tripje om de wereld is er de '**1000 plekken puzzel**', een afbeelding met de mooiste wereldsteden of plekken in Afrika. Ondertussen leer je ook nog iets over de plaatsen die je puzzelt, de '1000 plekken' serie wordt geleverd met een quiz.

Ook de speurneus komt aan zijn trekken met de '**Mysterypuzzle**'; een geheimzinnige puzzel met een kort verhaal. Een moord moet worden opgelost. Dit lukt alleen als je het verhaal leest, de puzzel legt en de verborgen aanwijzingen met het verhaal combineert. Enkele voorbeelden van de detectivepuzzels zijn Hitchcock, Baantjer, en Sherlock Holmes.

Producenten kopen populaire licenties op om de jonge puzzelaar in zijn behoefte te voorzien, dessins en motieven moeten tenslotte blijven boeien. De **Starline** is daar een mooi voorbeeld van: moderne ge-airbrushte tekeningen van elven, natuur en dieren. En verrassend genoeg geven puzzels van deze serie licht in het donker.

Nieuwe vormen

Wat vooral een positieve 'boost' aan de verkoop van puzzels heeft gegeven is de uitvinding van de **puzzelbal**, het achterlaten van de traditionele vlakke puzzel. Er wordt dan ook hard gewerkt aan het uitbrengen van nieuwe vormen, want deze puzzels hebben als voordeel dat het behalve een spel, ook een decoratief onderdeel van de woninginrichting kan zijn. Een nieuwe trend! Plezier met het leggen en daarna een lust voor het oog in je woonkamer. En zelfs het ontwerpen van je eigen puzzel is geen toekomstmuziek meer. Binnenkort kan iedereen van zijn lievelingsplaatje of -foto zijn eigen puzzel laten drukken.

Toebehoren

Als de vraag naar een product zo hard stijgt als de roep om puzzels, kun je er natuurlijk op wachten dat de lijn wordt uitgebreid. Zo gaat dat ook bij dit product. Niet alleen puzzels zélf maar ook van alles dat ermee te maken heeft vindt gretig zijn aftrek. Er is van alles te kopen om de puzzelfreak tegemoet te komen. Zoals concealers; lijm waarmee de puzzel, eenmaal in elkaar gezet, ook in één stuk bewaard kan worden. Ook bestaan er matten die opgerold een puzzel kunnen beschermen en opbergen zonder dat deze beschadigd raakt, tot de puzzelaar weer tijd en zin heeft voor het vraagstuk. Er zijn zelfs ophangsystemen te koop voor de ronde puzzels. Voor elk wat wils, dus...

Veranderende techniek

De nieuwe manier van stansen is verantwoordelijk voor andere puzzels waardoor het puzzelpubliek zich heeft uitgebreid. Uitgebreid onderzoek heeft er voor gezorgd dat een nieuwe manier van snijden is ontwikkeld, genaamd DCM 2.0. Hierdoor ontstaat een gladder oppervlak, meer grip tussen de stukjes onderling en daardoor een betere pasvorm.

Niet alleen aan vernieuwing van dessins, patronen, en vorm wordt gewerkt, er wordt b.v. hard gebrainstormd over de ontwikkeling van een familiepuzzel zodat iedereen, ongeacht het niveau, vrolijk mee kan puzzelen. Het leggen van een puzzel wordt, in plaats van een eenzame bezigheid, ineens een gezelschapsspel. Er bestaan al **Puzzelkoffers**; waarbij er vier verschillende niveaus in één worden verkocht.

Maar uiteindelijk wil de consument vooral... Gewoon puzzelen! Het is en blijft dan ook meestal een individuele bezigheid, en zo ziet de puzzelaar het zelf het liefst. Dat af en toe een stukje op zijn plek wordt gelegd door een passant of familielid, wordt getolereerd. Maar de beloning en trots van het zelf oplossen van het vraagstuk blijft de voornaamste reden een puzzel te leggen. Dát blijft immers de kick van de puzzeluitdaging!

www.speelgoedinfo.nl

De Stichting SpeelGoed Nederland geeft onder meer voorlichting over goed speelgoed. Want: goed speelgoed is altijd leuk. Het prikkelt de fantasie en, niet onbelangrijk: je raakt er niet gauw op uitgekeken. Er zijn over verschillende onderwerpen folders gemaakt, ze zijn via www.speelgoedinfo.nl te downloaden.

Voor genoemde producten kunt u de volgende websites raadplegen:

www.jumbo.eu

www.ravensburger.nl

Puzzels - meer dan een mooi plaatje, door Kiki Wegener

